

ภาพลักษณ์ของประเทศไทยในสื่อหนังสือพิมพ์รายวัน เกาหลีใต้

ปริศวรร์ ยืนแสน¹, เชิดชัย อุดมพันธ์²

^{1,2}คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

E-mail: ¹parit.y@psu.ac.th, ²cherdchai.u@psu.ac.th

วันที่รับบทความ: 7 สิงหาคม 2563

วันที่ไขบทความ: 22 กันยายน 2563

วันที่ตอบรับบทความ: 22 กันยายน 2563

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาพลักษณ์ของประเทศไทยที่นำเสนอผ่าน การรายงานข่าวในหนังสือพิมพ์รายวันของเกาหลี โดยศึกษาจากหนังสือพิมพ์ทงอาอีลโบ และหนังสือพิมพ์โซซอนอีลโบที่เผยแพร่ผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตในปีพ.ศ. 2549 โดยใช้วิธีการ วิเคราะห์เนื้อหาของข่าวประกอบกับการวิเคราะห์การใช้คำแสดงทัศนะ บนพื้นฐานของ แนวคิดเรื่องภาพลักษณ์และการปลูกฝังความจริงผ่านสื่อ ผลการศึกษาปรากฏว่าของ ประเทศไทยในหนังสือพิมพ์รายวันเกาหลีใต้ จำแนกตามเนื้อหาได้เป็น 5 ด้าน ได้แก่ ข่าว การเมือง ข่าวสังคม ข่าวเศรษฐกิจ ข่าววัฒนธรรม และข่าวกีฬา ในปริมาณจากมากไป หาน้อยตามลำดับ และสะท้อนภาพลักษณ์ของประเทศไทย 8 ภาพลักษณ์ที่สัมพันธ์กับ เนื้อหาข่าวข้างต้น ได้แก่ 1) ประเทศไทยมีประชาธิปไตยที่ถดถอย 2) ไทยเป็นประเทศที่ เศรษฐกิจตกต่ำ 3) กษัตริย์เป็นศูนย์รวมจิตใจของประชาชน 4) ประเทศไทยมีสถานการณ์ รุนแรงจากแนวคิดแบ่งแยกดินแดน 5) ประเทศไทยเป็นแหล่งของการกระทำผิดกฎหมาย 6) ประเทศไทยเป็นแหล่งของการค้าประเวณี 7) คนไทยคลั่งไคล้ในกระแสวัฒนธรรมเกาหลี 8) ประเทศไทยมีแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงาม

คำสำคัญ: ประเทศไทย ภาพลักษณ์ หนังสือพิมพ์รายวันเกาหลี การปลูกฝังความจริงจากสื่อ

The Image of Thailand in Korean Daily Newspapers

Parit Yinsen¹, Cherdchai Udomphan²

^{1,2}Faculty of Humanities and Social Sciences Prince of Songkla University, Pattani Campus

E-mail: parit.y@psu.ac.th¹, cherdchai.u@psu.ac.th²

Received: August 07, 2020

Revised: September 22, 2020

Accepted: September 22, 2020

Abstract

This study aimed to examine the image of Thailand presented in daily newspapers in South Korea. The data were collected from two newspapers online in 2006: Dhong-A Ilbo and Chousun Ilbo. The Image Theory and Cultivation Theory were adopted to analyze the content and modality of the news. The study showed that the news content about Thailand mostly dealt with politics, followed by society, business, culture, and sport, respectively. The analysis of the findings also revealed eight aspects of the image of Thailand. First, the democracy in Thailand was viewed as backward nowadays. Second, the economic situation was worse and interrupted. Third, the king is the center of the people. Thailand still occurs with violence-prone cause by Separatism. Next, Thailand is the country of crime. Another image is that Thailand is the country of the prostitute. It was also viewed that Thai people consume a lot of Korean cultures. Finally, there are many beautiful places to travel and leisure in Thailand.

Keywords: Thailand, Image, Korea Daily Newspaper, Cultivation Theory

บทนำ

ประเทศไทยและสาธารณรัฐเกาหลีมีความสัมพันธ์ทางการทูตมาเป็นระยะเวลา 60 ปีในพ.ศ. 2561 ซึ่งตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาทั้งสองประเทศได้มีความสัมพันธ์ในด้านต่าง ๆ อย่างแน่นแฟ้น ทั้งในด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม เป็นต้น สำหรับด้านเศรษฐกิจทั้งสองประเทศมีการลงทุนและทำการค้าร่วมกัน โดยมองส์ฮวันซิงและปรีศวรร ยีนเสน (2557) ได้กล่าวถึงปริมาณการค้าระหว่างไทยกับเกาหลีใต้ในปัจจุบันไว้ว่า การแลกเปลี่ยนทางการค้าเมื่อปี 2548 มีปริมาณ 6,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2549 ได้เพิ่มขึ้นเป็น 7,500 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ปี 2550 เป็น 8,300 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ปี 2551 เพิ่มขึ้นเป็น 10,500 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และปี 2554 เพิ่มขึ้นเป็น 13,700 ล้านดอลลาร์สหรัฐและเมื่อเปรียบเทียบกับมูลค่าด้านการค้าของประเทศต่าง ๆ ที่มีกับเกาหลีใต้แล้วพบว่าปัจจุบันประเทศไทยมีมูลค่าด้านการค้ากับเกาหลีใต้สูงขึ้นมาอยู่ในอันดับที่ 7 เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2552 ที่อยู่ในอันดับที่ 15 เท่านั้น ทั้งนี้สินค้าที่เกาหลีใต้ส่งออกมายังไทยได้แก่ เหล็ก เครื่องใช้ไฟฟ้า อุปกรณ์สำหรับการขุดเจาะน้ำมัน เป็นต้น ส่วนสินค้าที่นำเข้าจากไทย ได้แก่ ยางพารา แผงวงจรไฟฟ้า น้ำมันดิบ เป็นต้น

นอกจากนี้ในระดับของประชาชนทั้งสองประเทศก็ได้เดินทางท่องเที่ยวระหว่างกันสูงเป็นระดับต้น ๆ โดยในปี พ.ศ. 2560 ชาวเกาหลีใต้เดินทางมาท่องเที่ยวที่ประเทศไทยจำนวน 873,482 คนซึ่งถือเป็นนักท่องเที่ยวที่มีจำนวนมากเป็นอันดับที่ 3 รองจากมาเลเซีย และญี่ปุ่น ขณะที่คนไทยไปท่องเที่ยวเกาหลีใต้จำนวน 498,511 คนซึ่งเป็นนักท่องเที่ยวจำนวนมากที่สุดจากเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และสูงเป็นอันดับ 6 เมื่อเทียบกับนักท่องเที่ยวจากทุกประเทศ (Ahn Jun Yong, 2018)

ประเทศไทยจึงเป็นหนึ่งในประเทศแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่สาธารณรัฐเกาหลีให้ความสนใจ และปรากฏเป็นข่าวอยู่บ่อยครั้ง โดยเฉพาะในหนังสือพิมพ์รายวัน ทั้งนี้การนำเสนอข่าวเกี่ยวกับประเทศไทยไม่ใช่แค่เพียงการรายงานข้อเท็จจริงหรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นของประเทศไทยหรือที่ไทยสัมพันธ์กับเกาหลีใต้เท่านั้น แต่การเลือกนำเสนอข่าวใดหรือไม่นำเสนอข่าวใด รวมทั้งมุมมองที่ใช้รายงานข่าว ย่อมทำให้ผู้อ่านมองเห็นภาพเกี่ยวกับประเทศไทยผ่านการรับรายงานข่าวเหล่านั้นไปพร้อมกัน สื่อหนังสือพิมพ์จึงมีบทบาทในฐานะช่องทางสื่อสารและกระจกสะท้อนภาพขององค์กรหรือสังคมได้เป็นอย่างดี

ในการพัฒนาประเทศ ภาพที่สะท้อนจากมุมมองของผู้คนนับได้ว่าเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญ โดยเฉพาะในยุคที่ประเทศมุ่งพัฒนาให้ก้าวไปสู่ความเป็นสากลในกระแสโลกาภิวัตน์นั้น ภาพลักษณ์ในสายตาของต่างประเทศยังมีความสำคัญเป็นอย่างมาก ดังนั้นข่าวเกี่ยวกับประเทศไทยที่ปรากฏบนสื่อหนังสือพิมพ์เกาหลีใต้ย่อมสร้างความรับรู้และ

สื่อสารภาพลักษณ์ของสิ่งที่รายงานออกไปให้แก่ชาวเกาหลีใต้ไปพร้อมกัน ในแง่ที่ว่าต่างๆ ที่ถูกนำเสนอโดยสื่อหนังสือพิมพ์เกาหลีใต้จึงเป็นภาพลักษณ์ของประเทศไทยที่สื่อมวลชนชาวเกาหลีใต้มองประเทศไทย ข้อมูลเหล่านี้เป็นสิ่งที่ควรแก่การนำมาศึกษาวิเคราะห์เพื่อนำไปเป็นข้อมูลการพัฒนาประเทศและการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศต่อไปในอนาคต รวมไปถึงการสร้างความสัมพันธ์อันดียิ่งขึ้นของทั้งสองประเทศ

การศึกษาค้นคว้านี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงภาพลักษณ์ของประเทศไทยที่ปรากฏในสื่อหนังสือพิมพ์รายวันเกาหลีใต้ ด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงปริมาณและคุณภาพ สำหรับเชิงปริมาณเป็นการศึกษาเพื่อวิเคราะห์ว่าหนังสือพิมพ์รายวันเกาหลีใต้มีการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับประเทศไทยในด้านต่าง ๆ เช่น การเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และกีฬา ในปริมาณมากน้อยอย่างไร ส่วนการวิเคราะห์เชิงคุณภาพเป็นการวิเคราะห์ถึงภาพลักษณ์ที่สะท้อนผ่านการนำเสนอข่าวในหนังสือพิมพ์รายวันเกาหลีใต้ โดยวิเคราะห์เนื้อหาข่าวและการใช้รูปภาพแสดงทัศนคติต่าง ๆ การศึกษานี้เก็บรวบรวมข้อมูลจากหนังสือพิมพ์รายวันจำนวน 2 ฉบับ คือ หนังสือพิมพ์ทงอาอีโบ และหนังสือพิมพ์โซซอนอีโบที่เผยแพร่ในปี พ.ศ. 2549 ซึ่งเป็นปีแรกที่จำนวนนักท่องเที่ยวเกาหลีใต้เดินทางท่องเที่ยวมายังประเทศไทยระดับล้านคน (1,104,534 คน) (“ตลาดนักท่องเที่ยวเกาหลีใต้: ปรับโฉมจากกลุ่มคู่ฮันนีมูนมาเป็นกลุ่มคนโสดและกลุ่มคานทอง, 2008) ในความสำคัญนี้จึงน่าสนใจว่า สื่อหนังสือพิมพ์เกาหลีใต้น่าจะมีส่วนสำคัญต่อการสร้างความรับรู้และภาพลักษณ์เกี่ยวกับประเทศไทยให้แก่ชาวเกาหลีใต้ ในการศึกษา ผู้วิจัยเลือกเก็บข้อมูลจากหนังสือพิมพ์สองชื่อฉบับข้างต้นเนื่องจากหนังสือพิมพ์ทั้งสองเป็นหนังสือพิมพ์ประเภทหนังสือพิมพ์คุณภาพ และมียอดจำหน่ายสูงที่สุด ซึ่งเข้าใจได้ว่าประชาชนเกาหลีใต้ส่วนใหญ่ให้ความสนใจและรับรู้ข่าวสารผ่านหนังสือพิมพ์ทั้งสองชื่อฉบับนี้

ทบทวนวรรณกรรม

ภาพลักษณ์: การรับรู้ผ่านสื่อมวลชน

ภาพลักษณ์เป็นการรับรู้ภาพของสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เกิดขึ้นในใจจากกระบวนการความรู้สึกนึกคิด รวมถึงประสบการณ์ต่าง ๆ ทั้งทางตรงทางอ้อม ที่บุคคลได้คัดสรรหรือขบเน้น (highlight) และให้ความหมาย โดยอาจจะตรงกับสภาพความเป็นจริงของสิ่งนั้นหรือไม่ก็ได้ (Boulding, 1975; เสรี วงษ์มณฑา, 2541) ทั้งนี้ภาพลักษณ์ตามแนวคิดของ Boulding (1975) นั้นจะพิจารณาจากการรับรู้ข่าวสาร (message) เป็นสำคัญ เนื่องจากเมื่อมีการรับรู้ข่าวสารทั้งจากสื่อมวลชนหรือสื่ออื่น ข่าวสารนี้จะผ่านกระบวนการรับรู้ ให้ความหมาย แยกแยะลักษณะ ประเภท ความเด่นจำแนก จากความรู้สึกที่เกิดขึ้นของเราโดยสัมพันธ์กับ

ความรู้ ทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ ประสบการณ์เดิม และพัฒนาไปสู่การตัดสินใจ ยอมรับ ปฏิเสธ ชอบ ชัง ต่อสิ่ง ๆ นั้น

ทั้งนี้ ภาพลักษณ์เป็นสิ่งสำคัญต่อการดำเนินกิจกรรมทั้งการเมือง เศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม ฯลฯ ให้เป็นไปอย่างราบรื่นและประสบความสำเร็จ และด้วยความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีการสื่อสารและการสื่อสารมวลชนที่เป็นไปด้วยความรวดเร็วและกว้างขวาง ทำให้คนในสังคมได้รับทราบข่าวสารเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้แทบทันทีและทั่วถึง รวมไปถึงความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจอีกด้วย ดังนั้นหากองค์กรหรือสถาบันใดมีภาพลักษณ์ที่ดีก็จะได้รับความเชื่อถือไว้วางใจ และได้รับความสนับสนุนร่วมมือให้ประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญต่อความเจริญก้าวหน้าและมั่นคงทั้งในระยะสั้นและระยะยาวขององค์กร และทั้งนี้ก็จะก่อให้เกิดผลตรงกันข้ามในกรณีที่องค์กรหรือสถาบันใดมีภาพลักษณ์ไม่ดี

ในความสำคัญของภาพลักษณ์ดังกล่าว สื่อมวลชนในฐานะที่มีส่วนโดยตรงต่อการนำเสนอและกระจายข้อมูลข่าวสารที่มีผลต่อการให้ความหมายของภาพลักษณ์ จึงได้รับความสนใจนำมาเป็นแหล่งข้อมูลในการศึกษาวิเคราะห์ภาพลักษณ์ ดังที่การศึกษาของ อารยา วรรณประเสริฐ (2542) พบว่า นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับประเทศไทยซึ่งสัมพันธ์กับภาพลักษณ์ของประเทศไทยผ่านสื่อมวลชนมากกว่าสื่อประเภทอื่นด้วยเหตุนี้ การศึกษาหลายเรื่องจึงเลือกศึกษาภาพลักษณ์จากสื่อมวลชน เช่น การศึกษาของมุฮัมหมัดรอฟี มูซอ (2558) ภาพลักษณ์ของเหยื่ออาชญากรรมในโลกทัศน์ของหนังสือพิมพ์ไทย พบว่า คุณลักษณะของเหยื่ออาชญากรรมที่ถูกนำเสนอโดยหนังสือพิมพ์ไทยนั้น เป็นเหยื่ออาชญากรรมโดยตรงทั้งหมด ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย และอายุระหว่าง 15-25 ปี ปรากฏในภาพลักษณ์ประเภทอาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกายมากที่สุด โดยภาพลักษณ์ของเหยื่ออาชญากรรมถูกนำเสนอในลักษณะที่อาจกระทบต่อความรู้สึกของครอบครัวเหยื่ออาชญากรรม ถูกนำเสนอเกินเลยจนทำให้ผู้อ่านรู้สึกสยดสยอง หดหู่ หรือบรรยายอวัยวะพิสดารให้เหยื่ออาชญากรรมรู้สึกอับอาย การระบุชื่อ-สกุลจริง และที่อยู่ของเหยื่ออาชญากรรม การให้ฉายาที่ทำให้ผู้อ่านรู้สึกลบต่อเหยื่ออาชญากรรม การบรรยายขั้นตอนลงมือทำร้ายเหยื่ออย่างละเอียด รวมทั้งการสันนิษฐานสาเหตุการเสียชีวิตหรือถูกทำร้ายของเหยื่ออาชญากรรมในลักษณะที่ทำให้เข้าใจว่าเหยื่อเป็นต้นเหตุของอาชญากรรมนั้นเสียเอง บริศวงศ์ ธนเสน (2555) ศึกษาภาพลักษณ์ของเกาหลีได้จากหนังสือพิมพ์รายวันของไทย พบว่า หนังสือพิมพ์ไทย ได้แก่ ไทยรัฐ ข่าวสด บางกอกทูเดย์ และมติชน ในปี 2551-2552 ได้นำเสนอข่าวการเมืองของเกาหลีได้มากที่สุด และสะท้อนภาพลักษณ์ด้านบวกมากกว่าด้านลบ โดยเกาหลีได้มีภาพลักษณ์ของชนชาติที่มีความรักชาติสูง ให้ความ

สำคัญกับการศึกษา มีความเป็นประชาธิปไตยสูง มีการพัฒนาทางเศรษฐกิจ มีความแตกต่างทางเพศสูง และเป็นประเทศที่มีความเครียดสูง Shin, Hung Joo (1988) ศึกษาภาพลักษณ์ของสาธารณรัฐประชาชนจีนที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์รายวันของเกาหลีใต้พบว่า สื่อเกาหลีใต้ให้ความสนใจด้านการเมืองและการกีฬาของจีนมากที่สุด และภาพลักษณ์ที่เคยคิดว่าชาวจีนเป็นศัตรูกับเกาหลีใต้นั้น แต่เมื่อถึงทศวรรษที่ 80 ทศนคติที่ชาวเกาหลีใต้มีต่อชาวจีนได้เปลี่ยนเป็นความรู้สึกเป็นมิตร เป็นต้น

กล่าวได้ว่า การรายงานหรือนำเสนอของสื่อมวลชนในแขนงต่าง ๆ ที่ยกมาเป็นตัวอย่างนี้สามารถสร้างความรับรู้หรือทำให้เรามีมุมมองต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง บุคคล หรือองค์กร ที่อาจจะแตกต่างหรือสอดคล้องกับความเป็นจริงของสิ่งเหล่านั้นได้ ซึ่งส่งผลสำคัญต่อการทำความเข้าใจและส่งผลต่อพฤติกรรมของเราที่จะมีต่อสิ่งเหล่านั้นด้วย ดังนั้นการศึกษาลักษณะของไทยที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์รายวันของเกาหลีใต้ จึงน่าจะเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยสะท้อนให้เห็นว่า ประเทศคู่ค้าที่สำคัญหรือมิตรประเทศอย่างเกาหลีใต้ รับรู้ภาพลักษณ์เกี่ยวกับประเทศไทยอย่างไร อันจะเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาประเทศหรือสื่อสารประชาสัมพันธ์ต่อเกาหลีใต้ต่อไป

การปลูกฝังความจริงจากสื่อหนังสือพิมพ์รายวัน

ทฤษฎีการปลูกฝังความจริงจากสื่อเป็นทฤษฎีที่ใช้ศึกษาหรืออธิบายอิทธิพลของสื่อ โดยมีต้นกำเนิดที่อิงกับการศึกษาสื่อโทรทัศน์ของ Gerbner (1978) ที่มีแนวคิดพื้นฐานที่ว่า คนเรามีโลกที่แวดล้อมอยู่ 2 โลก คือ โลกที่เป็นจริง (real world) กับ โลกที่ผ่านสื่อ (mass mediated world) โดยเราจะเข้าใจหรือยึดเอาความเป็นจริง (reality) จากโลกใด โลกหนึ่ง ทั้งนี้ โลกที่เป็นจริง หมายถึง โลกทางกายภาพของสิ่งต่าง ๆ ที่แวดล้อมเราอยู่ทั้งตัวบุคคล สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ และสิ่งก่อสร้างวัตถุต่าง ๆ ที่มนุษย์สร้างขึ้น โดยพื้นฐานแล้วโลกที่เป็นจริงจึงมีความซับซ้อน หลากหลายและกว้างขวาง ทำความเข้าใจให้ชัดเจนแน่นอนได้ยาก ขณะที่โลกที่ผ่านสื่อ หมายถึง โลกที่ถูกคัดสรร ตัดทอน กำหนดเป็นแบบแผนเพื่อนำเสนอผ่านสื่ออย่างสมจริงและใกล้ชิด จึงสามารถเข้าถึงและเข้าใจได้ง่าย จนทำให้คนส่วนใหญ่ยึดถือเอามาเป็นความเป็นจริงของตน

ด้วยแนวคิดพื้นฐานข้างต้น ทฤษฎีนี้จึงถูกขยายไปสู่แนวคิดเรื่องการสร้างความจริงทางสังคม (social construction of reality) หรือความจริงในฐานะของความรู้ที่เกิดขึ้นและเราใช้ความรู้เหล่านั้นทำความเข้าใจโลก อารมณ์ความรู้สึก และประสบการณ์ต่าง ๆ ทั้งในแง่ของความหมาย คุณค่า การพิจารณาตัดสิน และเป็นเสมือนแผนที่ทางจิตใจที่ทำหน้าที่ชี้แนะ/นำทางว่าอะไรเป็นเรื่อง/สิ่งปกติ อะไรบ้างที่เป็นไปได้และจะเป็นไปได้

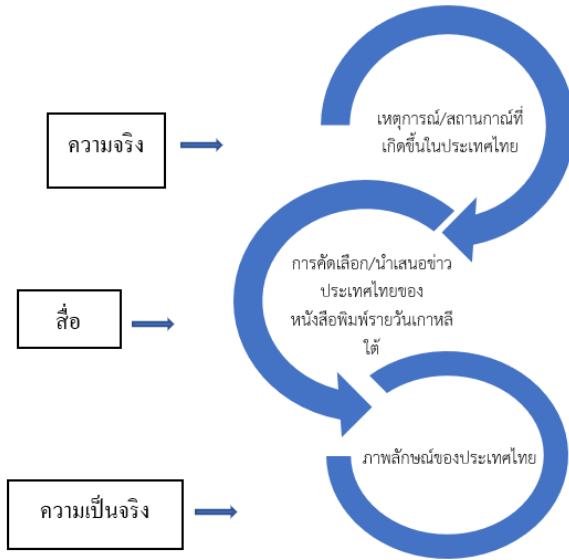
เรื่อง/สิ่งใดมีอะไรเกี่ยวข้องกับบ้าง อะไรที่ใช้หรือไม่ใช่ ฯลฯ กล่าวอีกอย่างหนึ่งได้ว่า ความเป็นจริงทางสังคมที่เรารับรู้และใช้ดำเนินชีวิตนั้น เป็นความเป็นจริงที่ถูกประกอบสร้างขึ้น ในที่นี้มุ่งเน้นไปที่สื่อมวลชนว่า เป็นสถาบันทางสังคมที่มีส่วนสำคัญในการปลูกฝังหรือสร้างความเป็นจริงทางสังคมของบุคคลให้เกิดขึ้น ในลักษณะเช่นนี้สื่อมวลชนจึงเป็นเสมือนตัวกลางที่นำไปสู่ความเป็นจริงทางสังคมหรือเราสร้างความเป็นจริงทางสังคมผ่านสื่อมวลชนนั่นเอง

ในความสำคัญของแนวคิดนี้ ก็จะเห็นได้ว่า ภาพลักษณ์ เองก็เป็นผลผลิตหนึ่งที่ถูกประกอบสร้างขึ้นเป็นความเป็นจริงทางสังคมประเภทหนึ่ง ที่ทำให้เรารับรู้หรือมีมุมมองต่อบุคคลกลุ่มบุคคล หรือองค์กรหรือสังคมต่าง ๆ เช่น สื่อภาพยนตร์ที่สร้างภาพลักษณ์ให้เกย์ในสังคมไทยว่าเป็นคนตลก สนุกสนานเฮฮา (ธานี ชีนคำ, 2555) และภาพลักษณ์กะเทยที่รับรู้กันทั่วไปว่ากะเทยต้องกินยา กะเทยต้องเป็นนางโชว์หรือช่างแต่งหน้าทำผม สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นการประกอบสร้างภาพลักษณ์ของสื่อให้เกย์กับกะเทยจนเรารับรู้ว่าเป็นความจริง

ปัจจุบันการนำแนวคิดการปลูกฝังและสร้างความเป็นจริงจากสื่อมาใช้ศึกษานั้น ได้เจาะจงลงไปทีละเฉพาะประเภทมากขึ้นทั้งเกมคอมพิวเตอร์ รายการเรียลลิตีโชว์ โฆษณารวมทั้งขยายไปสู่สื่อแขนงอื่นทั้งนิตยสาร สื่อสังคมออนไลน์ และหนังสือพิมพ์ โดยในการศึกษาของเอกธิดา เสริมทอง (2556) ที่ได้สังเคราะห์งานวิจัยด้านสตรีกับสื่อมวลชนจำนวน 410 เรื่อง ซึ่งเก็บข้อมูลตั้งแต่ปี 2520 พบว่า ภาพของสตรีในสื่อมวลชนเป็นภาพที่ไม่เป็นธรรมต่อสตรี โดยเป็นเพียงภาพของพฤติกรรมสตรีเพียงกลุ่มหนึ่ง ซึ่งส่งผลเชิงลบต่อภาพลักษณ์สตรีในชีวิตจริง ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาเฉพาะสื่อหนังสือพิมพ์ก็พบว่า หนังสือพิมพ์มุ่งเน้นนำเสนอผู้หญิงกับประเด็นความสวยความงามมากที่สุด รวมทั้งการนำเสนอบทบาทของผู้หญิงยุคใหม่ในปริณิณทลสาธารณะ ซึ่งเป็นภาพที่ผูกติดอยู่กับรูปแบบและสถานะดั้งเดิมคือ เป็นผู้หญิงสวยงามเพื่อผู้ชาย และหากผู้หญิงอยากมีสถานภาพทางสังคมขึ้นมาทัดเทียมเพศชาย จะต้องพิจารณาจากเงื่อนไขของความรู้ความสามารถของระดับการศึกษาและงานในอาชีพ นอกจากนี้เอกธิดา ยังพบว่า หนังสือพิมพ์เป็นสื่อที่ให้ภาพของผู้ถูกระทำหรือเหยื่อมากที่สุด เมื่อเทียบกับสื่อมวลชนด้านอื่นได้แก่ โฆษณา รายงานข่าว รายการละครโทรทัศน์ นิตยสาร เพลงลูกทุ่งและนวนิยาย และโดยภาพรวมสื่อมวลชนไม่ได้นำเสนอภาพลักษณ์ผู้หญิงในเชิงบวกเลย เป็นเพียงแค่ภาพลักษณ์ที่เป็นกลางกับภาพลักษณ์เชิงลบเท่านั้น สิ่งเหล่านี้จึงเป็นเหตุให้ผู้หญิงในสังคมไทยยังถูกมองว่ามีสถานะที่ด้อยกว่าเพศชาย เพราะสื่อจัดวางการนำเสนอผู้หญิงภายใต้แนวคิดแบบปิตาธิปไตย

จากการทบทวนวรรณกรรมและแนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัยดังที่นำเสนอมาข้างต้นแล้วนั้น ผู้วิจัยสามารถนำเสนอกรอบแนวคิดในการวิจัยตามแผนภาพดังนี้

แผนภาพ กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

1. ภาพลักษณ์ หมายถึง ภาพที่เกิดขึ้นจากความรู้สึก ความเชื่อ ทักษะคติที่มีต่อประเทศไทยซึ่งเป็นความคิดที่เกิดจากการถ่ายทอดผ่านคำหรือข้อความข่าวในหนังสือพิมพ์รายวันเกาหลีใต้
2. หนังสือพิมพ์รายวัน หมายถึง หนังสือพิมพ์ภาษาเกาหลีจำนวนสองฉบับ คือ ทงอาอีลโบ และโซซอนอีลโบ ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ที่มีระยะเวลาในการนำเสนอข่าวประจำวัน และเป็นหนังสือพิมพ์รายวันที่มีการตีพิมพ์ในรูปแบบของอิเล็กทรอนิกส์
3. ข่าว หมายถึง ข้อเขียนที่แสดงรายละเอียดและข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ โดยมีหัวข้อข่าว และรายละเอียดของข่าวที่เกี่ยวกับประเทศไทย
4. ภาพลักษณ์เชิงบวก เป็นการนำเสนอหรือการใช้คำที่เป็นบวก ส่งเสริมสนับสนุนและให้ความหมายในด้านดี
5. ภาพลักษณ์เชิงลบ เป็นการนำเสนอหรือการใช้คำที่เป็นลบ โจมตี คัดค้าน ไม่เห็นด้วย และให้ความหมายในด้านไม่ดี

ผลการวิจัย

สัดส่วนการให้พื้นที่ข่าวประเภทต่าง ๆ ของประเทศไทยในหนังสือพิมพ์รายวันเกาหลีใต้

การนำเสนอข่าวที่เกี่ยวกับประเทศไทยที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ทงอาอีลโบและโซซอนอีลโบในปี พ.ศ. 2549 ตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนธันวาคม มีจำนวนทั้งสิ้น 285 ข่าว

สามารถจำแนกเป็นข่าวประเภทต่าง ๆ ได้แก่ ข่าวการเมือง ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวสังคม ข่าววัฒนธรรม และข่าวกีฬา ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง แสดงประเภทเนื้อหาข่าวที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์รายวันของเกาหลีใต้

ชนิดข่าว	จำนวน		รวม	ร้อยละ
	ทงอาอีลโบ	โซซอนอีลโบ		
การเมือง	91	25	116	40.70
สังคม	78	23	101	35.44
เศรษฐกิจ	24	9	33	11.58
วัฒนธรรม	26	2	28	9.82
กีฬา	7	-	7	2.46
รวม	226(79.30%)	59(20.70%)	285	100

จากตารางข้างต้น จะเห็นได้ว่าหนังสือพิมพ์ทงอาอีลโบมีการนำเสนอข่าวของประเทศไทยมากกว่าหนังสือพิมพ์โซซอนอีลโบ โดยหนังสือพิมพ์ทงอาอีลโบนำเสนอข่าวคิดเป็นร้อยละ 79.30 ในขณะที่หนังสือพิมพ์โซซอนอีลโบนำเสนอข่าวเกี่ยวกับประเทศไทยเพียงร้อยละ 20.70 เท่านั้น

หนังสือพิมพ์รายวันทั้งสองฉบับของเกาหลีใต้นำเสนอข่าวประเภทการเมืองของไทยเป็นจำนวนมากที่สุด ได้แก่ ข่าวเกี่ยวกับความเคลื่อนไหวทางการเมือง การดำเนินงานของรัฐบาลหรือของพรรคการเมือง จำนวนร้อยละ 40.70 รองลงมาคือข่าวสังคม ได้แก่ ข่าวอาชญากรรม โรคภัย ศาสนา กษัตริย์และราชวงศ์ จำนวนร้อยละ 35.44 ทั้งนี้เนื่องจากในปี พ.ศ. 2549 เป็นปีที่ประเทศไทยกำลังอยู่ในภาวะวิกฤติทางการเมือง มีการทำรัฐประหารเกิดขึ้น ชาวเกาหลีมีแนวคิดที่ว่าหากประเทศมีการรัฐประหารแสดงว่าเกิดความรุนแรงทางการเมืองในประเทศนั้น ๆ และจะส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนในประเทศเป็นอย่างมาก เพราะการเมืองเป็นหัวใจหลักของการบริหารประเทศ ในฐานะที่เกาหลีใต้มีสถานะเป็นคู่ค้ากับไทย ผลกระทบทางการเมืองย่อมส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจด้วย จึงน่าจะเป็นเหตุที่เกาหลีใต้ให้ความสนใจติดตามรายงานข่าวการเมือง ในขณะที่ข่าวกีฬา ได้แก่ การจัดการแข่งขัน ผลการแข่งขัน กิจกรรมหรือพฤติกรรมของนักกีฬา ถูกนำเสนอในปริมาณต่ำสุดเพียง ร้อยละ 2.46 ซึ่งนอกจากจะตีความได้ว่า ชาวเกาหลีใต้ให้ความสนใจเกี่ยวกับกีฬาของไทยน้อยแล้ว อาจมองได้ว่าภาพลักษณ์ด้านกีฬาของไทยไม่ใช่สิ่งที่โดดเด่นและความสัมพันธ์ระหว่างกันในด้านนี้ก็อาจอยู่ในระดับที่น้อยด้วย

ภาพลักษณ์ของประเทศไทยที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์รายวันเกาหลีใต้

การนำเสนอข่าวเกี่ยวกับประเทศไทยในหนังสือพิมพ์รายวันของเกาหลีใต้ผู้วิจัยจะวิเคราะห์จากเนื้อหาข่าวและการใช้คำแสดงทัศนคติภาวะ ทั้งทัศนคติของบุคคลในข่าวและทัศนคติของผู้เขียนข่าว เนื่องจากทัศนคติจากทั้งสองประเภทถือเป็นทัศนคติที่เลือกนำเสนอของผู้เขียนข่าวเองตามแนวคิดของนายประตูข่าวสาร (Gate Keeper) เช่น 모양이다 (ดูเหมือนว่า) 예측하다 (คาดว่า) 확신하다 (เชื่อมั่นว่า) ทั้งนี้รวมถึงการใช้ภาษาเปรียบเทียบจะถือเป็นการแสดงทัศนคติเช่นกัน เมื่อวิเคราะห์การใช้ภาษาที่ปรากฏในข่าวประเภทต่าง ๆ แล้วจะนำมาประมวลเป็นภาพลักษณ์ของประเทศไทย ซึ่งในที่นี้หมายความว่าครอบคลุมถึงภาพลักษณ์ที่มีต่อบุคคล องค์กร สถาบัน สถานที่ และวัฒนธรรมของประเทศไทย ผลการศึกษา พบว่า ภาพลักษณ์ของไทยที่ปรากฏจากข้อมูลการรายงานข่าวของหนังสือพิมพ์รายวันเกาหลีใต้มีด้วยกันทั้งหมด 8 ประการ ดังนี้

1. ประเทศไทยมีประชาธิปไตยที่ถดถอย

ภาพลักษณ์ประเด็นนี้ถูกนำเสนอผ่านข่าวการเมืองเกี่ยวกับการทำรัฐประหาร (กันยายน 2549) แม้ว่าในสายตาของผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์จะมองว่า เป็นการรัฐประหารที่ไม่มีความรุนแรงก็ตาม แต่ส่งผลกระทบต่อระบอบประชาธิปไตย ที่ประชาชนพึงมีอำนาจในการกำหนดอนาคตของบ้านเมืองมากกว่าการพึ่งกำลังของกองทัพและเข้ามามีจัดการบ้านเมืองในลักษณะอำนาจนิยม ดังเช่นตัวอย่างการนำเสนอข่าว ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

CSM “泰 쿠데타는 아시아 민주화 과정의 후퇴”

การรัฐประหารของไทยเป็นการทำให้กระบวนการของประชาธิปไตยของเอเชียถดถอยหลัง

(ทงอาอีลโล 2006.9.21)

ตัวอย่างนี้กล่าวถึงการทำรัฐประหารในประเทศไทยว่าเป็นการทำให้ประชาธิปไตยของประเทศไทยกำลังถดถอยหลัง และในสัปดาห์หน้าองค์การความมั่นคงแห่งสหประชาชาติจะได้เดินทางมาประชุมถึงประเด็นการทำรัฐประหารของประเทศไทย ดังนั้นข่าวนี้จึงต้องการสะท้อนให้เห็นว่าประชาธิปไตยของประเทศไทยกำลังถดถอยหลังจากคำกล่าวที่ปรากฏของพาดหัวข่าว泰 쿠데타는 아시아 민주화 과정의 후퇴 เป็นคำกล่าวที่มีความหมายว่าการรัฐประหารของประเทศไทยทำให้กระบวนการประชาธิปไตยของเอเชียถดถอยหลัง เป็นการแสดงให้เห็นภาพลักษณ์ถึงการเป็นประชาธิปไตยของ

ประเทศไทย นอกจากนี้แล้วแสดงให้เห็นถึงบทบาทของประเทศไทยต่ออาเซียนด้วย เนื่องจากการรัฐประหารของประเทศไทยยังส่งผลต่อภูมิภาคเอเชียอีกด้วย

2. ไทยเป็นประเทศที่เศรษฐกิจตกต่ำ

ข่าวเศรษฐกิจที่นำเสนอในข่าวหนังสือพิมพ์รายวันเกาหลีทั้งสองฉบับนั้น นอกจากข่าวที่รายงานข้อเท็จจริงทางภาวะเศรษฐกิจแล้ว ในอีกส่วนหนึ่งยังได้นำเสนอข่าว ที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของเศรษฐกิจจากภาวะการเมืองอีกด้วย อันทำให้ เป็นภาพลักษณ์หนึ่งของประเทศไทยในช่วงเวลานั้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 2

태국의 한인교포는 ‘안전’... 경제위기 우려

ชาวเกาหลีในประเทศไทยกังวลเรื่องความปลอดภัย...วิกฤติทางเศรษฐกิจ

(ทงอาอีโบล 2006.9.20)

ตัวอย่างข่าวข้างต้นเป็นข่าวที่นำเสนอในช่วงเดือนที่มีการทำรัฐประหารเกิดขึ้น เกี่ยวกับความกังวลในความปลอดภัยและการทำธุรกิจของชาวเกาหลีใต้ที่พำนักในประเทศไทย ถึงแม้ว่าขณะที่เกิดรัฐประหารไม่มีชาวเกาหลีใต้ได้รับอันตราย แต่ชาวเกาหลีใต้ ก็มีความกังวลถึงความปลอดภัยและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากการรัฐประหารครั้งนี้ และ ในช่วงที่เกิดรัฐประหารสถานเอกอัครราชทูตเกาหลีประจำประเทศไทยได้ให้ข้อมูลการ รัฐประหารต่อชาวเกาหลีที่พำนักในประเทศไทยและได้แจ้งให้ระงับการออกนอกบ้าน แต่ ในขณะนี้ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยวยังไม่มีผลกระทบใด ๆ นอกจากนี้แล้วสถาน เอกอัครราชทูตเกาหลีใต้ประจำประเทศไทยได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่าที่ผ่านมาการทำ รัฐประหารในประเทศไทยยังไม่ได้เกิดความรุนแรงและเสียหายใด ๆ และแต่ละครั้งที่เกิด รัฐประหารก็ผ่านไปด้วยดี ดังนั้นจึงไม่น่าจะต้องวิตกมากนัก แต่ในขณะที่บริษัทท่องเที่ยว กล่าวไว้ในสถานการณ์เช่นนี้คงจะไม่มีใครอยากจะมาท่องเที่ยว จึงอยากจะขอให้ สถานการณ์กลับสู่ภาวะปกติโดยเร็ว ด้วยเหตุนี้จากการนำเสนอข่าวนี้นับเป็นการแสดงให้เห็น ว่าการเกิดภาวะรัฐประหารในประเทศไทยไม่ได้รุนแรงและไม่จำเป็นต้องวิตกมากนัก แต่ใน ขณะเดียวกันสถานการณ์ทางเศรษฐกิจเป็นสิ่งที่อาจจะทำให้เกิดความไม่มั่นคงได้ ดังนั้นนัก ลงทุนต่างชาติหรือผู้ที่ได้มาลงทุนในประเทศไทยเกิดความไม่แน่ใจต่อภาวะเศรษฐกิจที่จะ เกิดขึ้น

ตัวอย่างที่ 3

태국 환율방어초강수... 증시 폭락

อัตราการแลกเปลี่ยนของไทยที่เคยเข้มแข็ง...ตกดิ่งอย่างรวดเร็ว

(โซซอนอิลโบ 2006.12.20)

ตัวอย่างที่ 3 กล่าวถึงอัตราการแลกเปลี่ยนค่าเงินบาทของไทยว่าลดต่ำลงอย่างมาก และราคาหุ้นของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยก็ตกลงอย่างมากเช่นกัน การนำเสนอข่าวนี้เป็นข่าวที่แสดงให้เห็นว่าเศรษฐกิจของไทยในขณะนี้ไม่ดีนัก ในข่าวใช้คำว่า ‘폭락’ ซึ่งหมายถึงการตกอย่างรุนแรง เป็นการสะท้อนให้เห็นภาพลักษณ์ของไทยในขณะนั้นว่า เศรษฐกิจไม่ดี

จากที่กล่าวมาข้างต้นจึงสามารถกล่าวได้ว่าการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับเศรษฐกิจของไทยในหนังสือพิมพ์รายวันของเกาหลีทั้งสองฉบับนั้น ได้สะท้อนให้เห็นภาพลักษณ์ของสถานการณ์ทางเศรษฐกิจที่ไม่มั่นคงมากนัก นักลงทุนไม่มีความมั่นใจในการเข้ามาลงทุนในประเทศไทย อันเนื่องจากภาวะทางการเมืองของไทย แต่ขณะเดียวกันมีความเชื่อว่าหากการเมืองปกติก็จะทำให้เศรษฐกิจไทยดีขึ้นหรือกลับสู่ภาวะปกติอีกด้วย

3. กษัตริย์เป็นศูนย์รวมจิตใจของประชาชน

ข่าวสังคมที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์รายวันของเกาหลีทั้งสองฉบับนั้นปรากฏข่าวในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ข่าวเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์ ข่าวอาชญากรรม ข่าวเกาหลีเหนือหนีเข้าเมือง การค้ามนุษย์แรงงานผิดกฎหมาย ค่านิยมการแต่งงาน ยาเสพติด และความเชื่อ เป็นต้น ซึ่งภาพลักษณ์เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์เป็นหัวข้อหนึ่งที่หนังสือพิมพ์รายวันเกาหลีใต้ได้เลือกมานำเสนอ เช่น

ตัวอย่างที่ 4

태국의 ‘살아있는 神’

푸미폰 국왕 즉위 60돌 ‘겸손한 권력’ 지향 갈수록 국민사랑 받아

เทวดาที่มีชีวิตของไทย

การฉลองการครองราชย์ครบ 60 ปีของกษัตริย์ภูมิพล อำนาจที่อ่อนน้อมถ่อมตน

ยิ่งนับวันก็ได้รับความรักจากประชาชนมากขึ้น

(โซซอนอิลโบ 2006.06.09)

ตัวอย่างนี้กล่าวถึงพระมหากษัตริย์ไทยว่าเป็นเทวดาที่ยังมีชีวิต นั่นคือเป็นภาพที่สะท้อนให้เห็นว่าสังคมไทยยกย่องพระมหากษัตริย์เสมือนหนึ่งเป็นเทวดาและขณะเดียวกันพระองค์ก็ให้ความดูแลช่วยเหลือประชาชนเสมือนหนึ่งกับเทวดาที่คอยปกป้องรักษาประชาชน ในช่วงที่มีการเฉลิมฉลองการขึ้นครองราชย์ 60 ปีของรัชกาลที่ 9 ในข่าวได้กล่าวว่าเป็นสิ่งที่ทำให้เห็นว่ายิ่งเวลาผ่านไปประชาชนก็ยิ่งมีความรักต่อพระองค์มากยิ่งขึ้น ในหนังสือพิมพ์ ทงอาิลโบใช้คำว่า ‘살아있는 부처’ ซึ่งหมายถึงพระพุทธเจ้าที่มีชีวิตอยู่ สะท้อนให้เห็นว่าพระมหากษัตริย์เป็นผู้ที่มีความเมตตา เปรียบเสมือนพระพุทธเจ้าการใช้คำว่า พระพุทธเจ้านั้นเป็นการเชื่อมโยงกับลักษณะสังคมไทยที่มีประชาชนนับถือศาสนาพุทธเป็นส่วนใหญ่ เป็นการสะท้อนให้เห็นภาพลักษณ์ของประเทศไทยว่าเป็นสังคมที่มีการนับถือพุทธศาสนาอีกด้วย นอกจากนี้แล้วในหนังสือพิมพ์ทงอาิลโบใช้คำว่า ‘아버지’ นั่นคือ เป็นการแสดงให้เห็นภาพลักษณ์ว่าพระมหากษัตริย์ไทยเปรียบเสมือนพ่อที่คอยดูแลลูก ประชาชนเปรียบเสมือนลูกของพระองค์ ดังนั้นพระองค์จึงให้ความรัก ความเมตตา และความอบอุ่นแก่ลูกของพระองค์ การเปรียบเทียบพระมหากษัตริย์ผ่านความเชื่อเรื่องเทวดา ศาสนา และพ่อของลูกนั้นล้วนแต่เป็นคุณค่าทางด้านจิตใจ ซึ่งเป็นที่ยึดเหนี่ยวและสร้างความรู้สึกมั่นคงปลอดภัยให้เกิดขึ้นแก่จิตใจทั้งสิ้น สถาบันกษัตริย์จึงเป็นเสมือนศูนย์รวมที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชนคนไทย

4. ประเทศไทยมีสถานการณ์ความรุนแรงจากแนวคิดการแบ่งแยกดินแดน

สถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดภาคใต้ เป็นภาพลักษณ์หนึ่งของประเทศไทยที่ถูกนำเสนอผ่านการรายงานข่าวของสื่อหนังสือพิมพ์รายวันเกาหลีใต้ โดยถูกจำกัดกรอบการรับรู้ถึงสถานการณ์ให้เป็นเรื่องของความแตกต่างทางศาสนา ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 5

태국 남부 계엄 임박
이슬람 분리주의자 폭력 사태... 944개교 휴교
การประกาศภาวะฉุกเฉินในภาคใต้ของไทย
เหตุการณ์การแบ่งแยกพื้นที่ของชาวมุสลิม... การปิดโรงเรียนจำนวน 944 โรง
(โซซอนอิลโบ 2006.11.28)

พาดหัวข่าวในตัวอย่างที่ 5 นี้ กล่าวว่ามีกรณีการประกาศภาวะฉุกเฉินในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เนื่องจากเกิดสถานการณ์ระเบิดเพื่อแบ่งแยกดินแดนของผู้นับถือศาสนาอิสลาม ทำให้มีการปิดโรงเรียน 944 แห่งในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทย ซึ่งมีผู้นับถือศาสนาอิสลามอยู่ในพื้นที่ประมาณ 70-90% และการระเบิดดังกล่าวทำให้ครูและประชาชนทั่วไปบาดเจ็บและเสียชีวิต โดยที่ผู้เสียชีวิตส่วนใหญ่เป็นผู้ที่นับถือศาสนาพุทธ ในปี พ.ศ. 2548 มีผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ระเบิด จำนวนไม่น้อยกว่า 1,800 คน ดังนั้น ภาพลักษณ์ที่ปรากฏจากข่าวนี้ได้แสดงให้เห็นว่าในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทยเป็นพื้นที่ที่มีระเบิดอย่างต่อเนื่อง และเป็นระเบิดที่ต้องการจะแบ่งแยกดินแดนของชาวมุสลิม ขณะเดียวกันได้แสดงให้เห็นภาพว่าเป็นความขัดแย้งทางศาสนา เนื่องจากการนำเสนอว่าผู้ที่เสียชีวิตส่วนใหญ่เป็นชาวไทยพุทธ แต่ในอีกมิติหนึ่งเป็นการแสดงให้เห็นภาพของความหลากหลายทางวัฒนธรรม นั่นคือ ในพื้นที่ดังกล่าวมีทั้งวัฒนธรรมอิสลามและวัฒนธรรมไทยพุทธ

ตัวอย่างที่ 6

불교국가 태국, 남부에 ‘이슬람법’ 허용 검토

ประเทศพุทธศาสนา. ประเทศไทย ทบพวนการอนุญาตใช้กฎหมายอิสลาม

(ทงอาอีลโบ 2006.11.8)

ตัวอย่างนี้ แสดงให้เห็นถึง สถานการณ์ของประเทศไทยซึ่งเป็นประเทศเมืองพุทธศาสนา แต่ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้มีประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม และเป็นพื้นที่ที่มีวัฒนธรรมที่แตกต่างจากพื้นที่อื่น ๆ ของประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 เป็นต้นมา ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ได้เกิดเหตุการณ์ความไม่สงบมาหลายครั้ง ซึ่งเป็นสถานการณ์ที่ต้องการแบ่งแยกดินแดนของชาวมุสลิมในพื้นที่และมีผู้ได้รับผลกระทบจำนวนไม่น้อยกว่า 1,700 ราย ดังนั้นจึงควรพิจารณาการนำกฎหมายอิสลามมาใช้ในพื้นที่ดังกล่าว จากข่าวนี้แสดงให้เห็นว่าในบางพื้นที่ของประเทศไทยเป็นพื้นที่อันตราย มีเหตุการณ์ระเบิด เหตุการณ์ความไม่สงบเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง และในขณะเดียวกันภาพที่ชาวเกาหลีได้มองประเทศไทยว่าเป็นประเทศที่ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ และมีวัฒนธรรมพุทธศาสนาอย่างยาวนาน แต่ขณะเดียวกันประชาชนในประเทศไทยก็มีเสรีภาพในการนับถือศาสนาได้ นอกจากนี้แล้วจากเนื้อหาของข่าวนี้ได้แสดงให้เห็นว่ามีความขัดแย้งระหว่างศาสนาเกิดขึ้นในพื้นที่ของประเทศไทยอีกด้วย

5. ประเทศไทยเป็นแหล่งของการกระทำผิดกฎหมาย

ภาพลักษณ์ในประเด็นนี้เป็นผลมาจากการนำเสนอข่าวในด้านสังคมที่เกี่ยวกับเรื่องหลบหนีของนักโทษที่กระทำผิดทางเพศ และการระบาดของยาเสพติดในประเทศไทย โดยมีรายละเอียดดังที่ปรากฏในตัวอย่างข่าวดังต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 7

“태국은 해외 성범죄자의 도피 천국”

ประเทศไทยเป็นสวรรค์การหลบหนีของผู้ร้ายทางเพศของชาวต่างชาติ

(ทงอาอีโอบ 2006.8.18)

ตัวอย่างที่ 7 ข้างต้นกล่าวถึงประเทศไทยว่า เป็นสวรรค์ของผู้ที่กระทำผิดทางเพศ นั่นคือ ประเทศไทยเป็นที่หลบหนีภัยของผู้ที่กระทำผิดเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะผู้ที่กระทำผิดเรื่องล่วงละเมิดทางเพศ หรือผู้ที่ทำร้ายร่างกายผู้อื่น แสดงให้เห็นว่าผู้ที่กระทำผิดหรือผู้ต้องหาสามารถหลบหนีเข้ามาพำนักได้อย่างสบาย จากเนื้อหาข่าวประโยคที่ว่า *어린 이 보호단체와 범죄 수사 전문가들은 카의 예에서 보듯이 태국이 해외 범죄자들의 화려한(?) 도피처로 인식될 것이 우려된다고 입을 모았다.* หมายถึง องค์กรพิทักษ์เด็กและผู้เชี่ยวชาญการสืบสวนผู้กระทำผิด ได้กล่าวเป็นเสียงเดียวกันว่าประเทศไทยเป็นแหล่งหลบหนีที่สดใสของนักโทษต่างประเทศ ประโยคดังกล่าวนี้สะท้อนให้เห็นว่าประเทศไทยเป็นประเทศที่มีอาชญากรชาวต่างชาติเข้ามาหลบหนีอยู่เป็นจำนวนมาก ดังนั้นหากประเทศไทยไม่มีแนวนโยบายในการที่จะดำเนินการกับอาชญากรเหล่านี้ก็อาจจะส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวของชาวต่างชาติที่เดินทางมาท่องเที่ยวยังประเทศไทยได้

6. ประเทศไทยเป็นแหล่งการค้าประเวณี

การค้าประเวณีเป็นเรื่องหนึ่งที่ถูกนำเสนอผ่านข่าวในหนังสือพิมพ์รายวันของเกาหลีใต้อยู่เป็นระยะ ซึ่งเป็นปัญหาหนึ่งของประเทศไทย ที่สัมพันธ์กับปัญหาเอชไอวีหรือโรคเอดส์ที่มีจำนวนผู้ป่วยสูงด้วยเช่นกัน การนำเสนอข่าวเหล่านี้ยังส่งผลกระทบต่องานผู้หญิงไทยด้วยเช่นกัน ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 8

태국 성매매종사자들 獨월드컵 원정 준비중

ผู้ประกอบการค้าประเวณีของไทยกำลังเตรียมขยายจำนวนในช่วงการแข่งขันฟุตบอลโลก

(ทงอาอีโอบ 2006.5.21)

ข้าพช้างต้ันนี้ไต้กล่าวว้่าผู้ประกอบกรธุรกิจขายบริการทวงเทศของไทยไต้เตรียมกร
การขายบริการทวงเทศในชวงเทศกาลแข่งขันฟุตบอลโลกที่มีประเทศเยอรมันเป็นประเทศ
เจ้าภาพ และในเนื้อหาของข้าพช้่าได้กล่าวว้่ามีผู้ประกอบกรธุรกิจขายบริการทวงเทศใน
ประเทศไทยเป็นจ้ำนวนมาก ทั้งที่มีกรทำธุรกิจอย่างถูกต้องและการทำธุรกิจแบบไม่เปิด
เผย จากข้าพช้่านี้สะท้อนให้เห้นว่าประเทศไทยเป็นประเทศที่มีกรซื้อขายทวงเทศ ซึ่งสัมพันธ์
กับสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคเอดส์ที่ประเทศไทยมีผู้ป่วยเพิ่มขึ้นเป็นจ้ำนวนมาก
ในปัจจุบันนี้มีผู้ติดเชื้อใหม่ปีละ 10,000-20,000 คน แต่สถานการณ์ดีขึ้นกว่าเดิมมาก
เนื่องจากประสิทธิภาพของยารักษาที่มีกรคิดค้นขึ้นมาอย่างต่อเนื่อง การนำเสนอข้าพช้่าเกี่ยว
กับโรคเอดส์ในข้าพช้่าหนังสือพิมพ์นี้ เป็นข้าพช้่าที่รัฐบาลพยายามที่จะจัดสวัสดิการยารักษาให้
กับผู้ป่วยโรคเอดส์ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 9

태국, 에이즈 치료제 특허 파기
ประเทศไทย, การเจรจาบริษัทยารักษาโรคเอดส์
(ทงอาอีโอบ 2006.11.30)

ในข้าพช้่าต้ันนี้กล่าวว้่า ประเทศไทยกำลังเจรจากับบริษัทยาของประเทศ
เยอรมันในการที่จะผลิตยาเพื่อที่จะช่วยในการลดค่าใช้จ่ายในการให้สวัสดิการยาต้านไวรัส
เอชไอวีกับผู้ป่วยที่เป็นเอชไอวี และในขณะนี้มีผู้ป่วยเป็นเอชไอวีชาวไทยจ้ำนวน 600,000
คน และปัจจุบันนี้ค่าใช้จ่ายสำหรับยาต้านเอชไอวีมีเพิ่มมากขึ้น ในส่วนของบริษัทยาเยอรมัน
กล่าวว่าการจะอนุญาตได้นั้นเป็นเรื่องของกฎหมาย จากการนำเสนอข้าพช้่าดังกล่าวนี้สะท้อน
ให้เห้นว่าประเทศไทยเป็นประเทศที่มีผู้ป่วยเอชไอวีจ้ำนวนมาก และรัฐบาลไทยถือว่าเป็น
ประเด็นที่จะต้องให้การดูแลกับผู้ป่วยเหล่านี้

7. คนไทยคล้งไคล้ในกระแสวัฒนธรรมเกาหลี

ภาพลักษณ์ประเด็นนี้เป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับประเทศเกาหลีไต้โดยตรง เนื่องจาก
เป็นความสัมพันธ์ระหว่างกันด้านหนึ่งที่สร้างความรู้สึกใกล้ชิดเชิงวัฒนธรรมระหว่างประเทศ
โดยสิ่งเหล่านี้ถูกนำเสนอผ่านข้าพช้่าเกี่ยวกับความนิยมในศิลปินดาร่า และภาษาเกาหลี
ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 10

오! 동방신기... 와! 슈퍼주니어... 태국도 한류에 젖었다

โอ! ทงบังชินกิ.. ว้าว! ซุปเปอร์จูเนียร์... ก็กระหน่ำขึ้นฝั่งที่ไทยเช่นกัน

(ทงอาอีโบลี 2006.9.20)

ตัวอย่างที่ 10 เป็นข่าวที่กล่าวว่านักร้องวงทงบังชินกิ และซุปเปอร์จูเนียร์ได้รับความคลั่งไคล้ในประเทศไทย โดยเนื้อหาของข่าวกล่าวว่าเมื่อทงบังชินกิมาเปิดการแสดงที่ประเทศไทย มีผู้เข้าชมจำนวนหนึ่งหมื่นสี่พันคน และยอดการจำหน่ายแผ่นเสียงของนักร้องวงทงบังชินกิขณะนี้มียอดเป็นจำนวน 50% ของยอดจำหน่ายแผ่นเสียงในประเทศไทย ซึ่งแสดงให้เห็นว่าคนไทยบริโภควัฒนธรรมเกาหลีเป็นจำนวนมาก ดังนั้นจากข่าวดังกล่าวนี้นี้ได้สะท้อนให้เห็นว่าประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่มีความชื่นชมวัฒนธรรมเกาหลี ชาวไทยให้ความสนใจและบริโภควัฒนธรรมเกาหลีเป็นจำนวนมาก และจากข่าวได้กล่าวว่าประเทศไทยถือได้ว่าเป็นศูนย์กลางของกระแสเกาหลี และตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 เป็นต้นมาตลาดการจำหน่ายแผ่นเสียงได้เพิ่มขึ้น 11.7% เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2545 ซึ่งเป็นปีที่ถือได้ว่ากระแสเกาหลีได้เข้ามาประเทศไทยเป็นช่วงแรก ๆ

ตัวอย่างที่ 11

한류스타 ‘비’ 태국에 상륙

นักร้องเกาหลี “เรน” ขึ้นฝั่งที่ไทย

(ทงอาอีโบลี 2006.2.24)

ตัวอย่างข่าวข้างต้นนี้กล่าวว่า นักร้อง “เรน” ก็ขึ้นฝั่งที่ประเทศไทย หมายความว่านักร้องเรนได้รับความนิยม และมีชื่อเสียงในประเทศไทย โดยเนื้อหาของข่าวนำเสนอว่าเมื่อนักร้องเรนมาเปิดการแสดงที่ประเทศไทย มีชาวไทยไปให้การต้อนรับที่สนามบินจำนวนนับพันคน และแม้ว่าราคาตั๋วจะสูงถึง 6,000 บาท แต่ก็มีผู้ซื้อจำนวนมากที่ยอมจ่ายค่าตั๋วราคาสูงดังกล่าวเพื่อเข้าชมการแสดงของนักร้องเรน กล่าวได้ว่า ชาวไทยที่เกี่ยวกับกระแสเกาหลีเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นภาพลักษณ์ของประเทศไทยในความสนใจอย่างคลั่งไคล้ต่อศิลปินเกาหลี หรือวัฒนธรรม K-Pop

ตัวอย่างที่ 12

태국학술원 친따나 사무총장 방한... “한국어 인기 많아”

จินตนา เลขาธิการราชบัณฑิตไทยเยือนเกาหลี...“ภาษาเกาหลีเป็นที่นิยมอย่างมาก”

(ทงอาอีลโบ 2006.5.19)

ตัวอย่างข่าวที่ 12 ได้กล่าวว่า การศึกษาภาษาเกาหลีในประเทศไทยได้รับความนิยมเป็นอย่างยิ่ง เป็นการสะท้อนให้เห็นว่าประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการเรียนการสอนภาษาเกาหลี และในส่วนของเนื้อหาข่าวได้ให้รายละเอียดว่ามหาวิทยาลัยอันดับหนึ่งของประเทศไทยคือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปัจจุบันนี้ยังไม่มีการเรียนการสอนภาษาเกาหลี ซึ่งหลังจากนี้จะมีการร่วมปรึกษากันต่อไป ดังนั้นภาพลักษณ์ที่ปรากฏจึงเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงการให้ความสำคัญกับสาธารณรัฐเกาหลี โดยมีการศึกษาด้านภาษาเป็นเครื่องมือ และเมื่อพิจารณาถึงหน่วยงานจะเห็นได้ว่าเป็นบุคลากรที่สำคัญของราชบัณฑิตเป็นผู้ที่ให้ข้อมูลดังกล่าว ยังเป็นสิ่งที่ทำให้เห็นได้ว่าประเทศไทยให้ความสำคัญกับการศึกษาภาษาเกาหลีมาก และความสัมพันธ์ระหว่างสองประเทศมีความแน่นแฟ้นมากยิ่งขึ้น

8. ประเทศไทยมีแหล่งท่องเที่ยวที่สมบูรณ์สวยงาม

ภาพลักษณ์ประเด็นนี้เป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญสำหรับการเดินทางมาท่องเที่ยวประเทศไทยของชาวเกาหลีใต้ หนังสือพิมพ์รายวันของเกาหลีใต้ได้นำเสนอข่าวเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวของไทยจากการจัดอันดับของหน่วยงานองค์กรต่าง ๆ ในระดับนานาชาติดังนี้

ตัวอย่างที่ 13

세계 최고의 쇼핑 도시 ‘방콕’

กรุงเทพฯ เป็นเมืองที่ดีที่สุดสำหรับการช้อปปิ้งของโลก

(ทงอาอีลโบ 2006.12.8)

ตัวอย่างข่าวข้างต้น ในส่วนของพาดหัวข่าว กล่าวว่า กรุงเทพมหานครเป็นแหล่งช้อปปิ้งที่ดีที่สุดในโลก และเนื้อหาของข่าวได้นำเสนอว่า การจัดอันดับของ MSNBC สหรัฐอเมริกาได้จัดอันดับแหล่งช้อปปิ้งที่ดีที่สุดในโลกไว้ว่า อันดับหนึ่งเป็นกรุงเทพมหานคร จากข่าวนี้นี้จึงได้สะท้อนให้เห็นว่าประเทศไทยเป็นประเทศที่น่าท่องเที่ยว ดังที่กล่าวข้างต้นแล้ว ในปี พ.ศ. 2549 เป็นปีที่มีการทำรัฐประหาร และขณะเดียวกันรัฐบาลเกาหลีใต้ก็ได้ประกาศให้ประชาชนชาวเกาหลีใต้ระมัดระวังในการเดินทางมาท่องเที่ยวในพื้นที่ต่าง ๆ ของประเทศไทย เช่น กรุงเทพมหานคร แต่ข่าวดังกล่าวเป็นข่าวที่นำเสนอในช่วงเดือนธันวาคม ปี พ.ศ. 2549 ซึ่งนำเสนอหลังจากมีการรัฐประหาร และมีรัฐบาลทหารเกิดขึ้นแล้ว

ซึ่งนอกจากชาวดังกล่าวนี้อีกแล้ว ยังมีชาวอื่น ๆ ที่ได้นำเสนอข่าวเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวของไทยอีกด้วย เช่น 호사스러운 해변의 휴식...태국 서해안 ‘꼬라비’ ซึ่งมีความหมายว่า กระป๋อง ชายทะเลฝั่งตะวันตกของไทยเป็นแหล่งพักผ่อนที่เงียบสงบ และ 태방콕과 치앙마이 ‘세계 10대 관광도시’ 선정 ซึ่งมีความหมายว่า กรุงเทพมหานคร และเชียงใหม่ได้รับการจัดอันดับเป็นเมืองท่องเที่ยวหนึ่งในสิบอันดับของโลก จากชาวดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า แม้ว่าประเทศไทยจะมีรัฐประหารก็ตาม แต่ยังสามารถที่จะเดินทางมาท่องเที่ยวได้ และภาพลักษณ์ที่ปรากฏเป็นการเสนอภาพลักษณ์ต่อชาวเกาหลีได้ว่าประเทศไทยเป็นประเทศท่องเที่ยวที่เหมาะสมที่จะเดินทางมาท่องเที่ยวเป็นอย่างยิ่ง

สรุปและอภิปรายผล

หนังสือพิมพ์ทงอาิลโบมีการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับประเทศไทยมากกว่าหนังสือพิมพ์โซซอนอิลโบ ทั้งนี้เนื่องจากหนังสือพิมพ์ทงอาิลโบมีแหล่งข่าวตั้งอยู่ในประเทศไทย ทำให้มีความสะดวกในการนำเสนอข่าว และสามารถจะรับรู้ข่าวสารของประเทศไทยได้ในหลาย ๆ มิติ ในขณะที่หนังสือพิมพ์โซซอนอิลโบ การนำเสนอข่าวเกี่ยวกับประเทศไทยจะต้องผ่านแหล่งข่าวที่อยู่ในประเทศฮ่องกง จึงทำให้ปริมาณการนำเสนอข่าวปรากฏน้อยกว่าหนังสือพิมพ์ทงอาิลโบ

จากการนำเสนอข่าวในหนังสือพิมพ์รายวันของเกาหลีใต้ทั้งสองฉบับ พบว่าในการนำเสนอข่าวประเภทต่าง ๆ นั้น ได้สะท้อนให้เห็นถึงภาพลักษณ์ของประเทศไทยในด้านต่าง ๆ ได้แก่ 1) ประเทศไทยมีระบบประชาธิปไตยที่ถดถอย 2) ไทยเป็นประเทศที่เศรษฐกิจตกต่ำ 3) กษัตริย์เป็นศูนย์กลางจิตใจของประชาชน 4) ประเทศไทยมีสถานการณ์รุนแรงจากแนวคิดแบ่งแยกดินแดน 5) ประเทศไทยเป็นแหล่งของการกระทำผิดกฎหมาย 6) ประเทศไทยเป็นแหล่งของการค้าประเวณี 7) คนไทยคลั่งไคล้ในกระแสวัฒนธรรมเกาหลี 8) ประเทศไทยมีแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงาม

อภิปรายผลการวิจัย

จากการนำเสนอข่าวในหนังสือพิมพ์รายวันเกาหลีที่นำมาศึกษาครั้งนี้ได้สะท้อนให้เห็นว่าสื่อมวลชนเกาหลีใต้ได้ให้ความสนใจเรื่องการเมืองของประเทศไทย ทั้งนี้เนื่องจากชาวเกาหลีมีแนวคิดว่าการเมืองเป็นสิ่งสำคัญในการที่จะนำไปสู่การพัฒนาประเทศชาติ ซึ่งสอดคล้องกับปัก ยองซุน (Park: 2002) ซึ่งได้กล่าวว่าชาวเกาหลีเป็นผู้ที่ศรัทธาการปกครองระบบประชาธิปไตย และเพื่อประชาธิปไตยแล้ว จะเห็นว่าสังคมเกาหลีมีการประทุกันบ่อยจนทำให้ต่างประเทศรู้จักประเทศเกาหลีดีเนื่องจากการประท้วง

อย่างไรก็ตาม การรวมตัวประท้วงเพื่อสิทธิอันชอบธรรมของประชาชนในฐานะเจ้าของประเทศตามแนวคิดแบบประชาธิปไตยก็ทำให้เกิดความเข้มแข็งของประชาธิปไตยในที่สุด ดังนั้นจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้มีการเสนอข่าวเกี่ยวกับการเมืองเป็นจำนวนมาก นอกจากนั้น ข้อมูลที่นำมาศึกษาในช่วงเวลาดังกล่าวเป็นช่วงที่ประเทศไทยอยู่ในภาวะวิกฤติทางการเมือง ความเปลี่ยนแปลงทางการเมืองจึงเป็นสิ่งที่ผู้สื่อข่าวเกาหลีใต้ต้องการนำเสนอให้แก่ชาวเกาหลีใต้รับทราบ อย่างไรก็ตาม ด้วยความสัมพันธ์ของประเทศไทยและสาธารณรัฐเกาหลีที่มีความร่วมมือในด้านต่าง ๆ มาเป็นระยะเวลาอันยาวนาน โดยเฉพาะช่วงที่มีกระแสเกาหลีเกิดขึ้นในประเทศไทย พบว่าปริมาณการบริโภควัฒนธรรมเกาหลี การลงทุนการค้าระหว่างไทยกับเกาหลี การส่งออกและการนำเข้าระหว่างไทยกับเกาหลีมีปริมาณที่เพิ่มขึ้น และมีนักท่องเที่ยวชาวเกาหลีเดินทางมาท่องเที่ยวที่ประเทศไทยปีหนึ่ง ๆ ไม่น้อยกว่าหนึ่งล้านคน ถึงแม้ว่าจะมีการนำเสนอข่าววิกฤติทางการเมืองของประเทศไทยและสะท้อนภาพลักษณ์เชิงลบทางเศรษฐกิจ แต่เมื่อพิจารณาถึงการค้าและการลงทุนของชาวเกาหลีในประเทศไทยแล้ว พบว่า ในปี พ.ศ. 2550 สาธารณรัฐเกาหลียังมีการเข้ามาลงทุนในประเทศไทยเพิ่มขึ้น 4.1% จากปี พ.ศ. 2549 และ ในด้านการท่องเที่ยวพบว่ามีนักท่องเที่ยวใน พ.ศ. 2549 เป็นจำนวน 1,104,534 คน ในปีพ.ศ. 2551 เป็นจำนวน 724,756 คน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าหลังจากเกิดวิกฤติทางการเมืองทำให้นักท่องเที่ยวชาวเกาหลีได้ลดลง ดังนั้นแสดงให้เห็นว่าการเกิดวิกฤติทางการเมืองในประเทศไทยไม่ได้ส่งผลต่อความร่วมมือทางการค้าและการลงทุน แต่ส่งผลทางด้านการท่องเที่ยว

ภาพลักษณ์ที่พบจากการศึกษาครั้งนี้แบ่งได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่ ภาพลักษณ์เชิงบวกและภาพลักษณ์เชิงลบที่เกี่ยวกับประเทศไทย กล่าวคือ ภาพลักษณ์เชิงบวก ได้แก่ กษัตริย์เป็นศูนย์รวมจิตใจของประชาชน ประเทศไทยมีแหล่งท่องเที่ยวที่สมบูรณ์สวยงาม และคนไทยคลั่งไคล้ในกระแสวัฒนธรรมเกาหลี ทั้งนี้การนำเสนอข่าวเกี่ยวกับกระแสเกาหลี ซึ่งเป็นสิ่งหนึ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงความภาคภูมิใจของชาวเกาหลีต่อความเป็นชาติพันธุ์เกาหลีเอง และเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงความรักชาติและความเป็นชาตินิยมของชาวเกาหลีได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของปึก ยองซู (Park, 2002) ที่กล่าวว่า ชาวเกาหลีมีความรักชาติหรือความเป็นชาตินิยมสูง ดังนั้นการที่สินค้าหรือวัฒนธรรมเกาหลีได้เป็นที่นิยมของต่างประเทศทำให้ชาวเกาหลีมีความคิดว่าสินค้าของเกาหลีเองเป็นสินค้าชั้นดีและเป็นที่ต้องการของชาติอื่น ส่วนภาพลักษณ์กษัตริย์เป็นศูนย์รวมจิตใจของประชาชนนั้น ก็เป็นภาพลักษณ์ที่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ จากการศึกษาของอารยา วรณประเสริฐ (2542) มองเห็นด้วยเช่นกันว่า คนไทยมีความผูกพันกับสถาบันพระมหากษัตริย์เป็นอย่างมาก

ส่วนภาพลักษณ์เชิงลบ ได้แก่ ประชาธิปไตยของไทยอยู่ในภาวะถดถอย เศรษฐกิจของไทยกำลังตกต่ำ ประเทศไทยมีสถานการณ์รุนแรงจากแนวคิดแบ่งแยกดินแดน ประเทศไทยเป็นแหล่งของการกระทำผิดกฎหมาย และประเทศไทยเป็นแหล่งของการค้าประเวณี ภาพลักษณ์ด้านลบเหล่านี้ส่วนหนึ่งเกิดจากเหตุการณ์รัฐประหารและผลกระทบจากเหตุการณ์นี้ รวมถึงสถานการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ อย่างไรก็ตาม ภาพลักษณ์ด้านลบที่เหลือก็เป็นภาพลักษณ์ที่พบในการศึกษาของอารยา วรณประเสริฐ (2542) ที่ว่า “แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติของไทยยังคงมีความสมบูรณ์สวยงาม ประเทศไทยเป็นดินแดนแห่งการค้ายาเสพติดในเอเชีย และเมื่อพูดถึงประเทศไทยคุณฉะฉานถึงเรื่องโสเภณีเด็กด้วยเสมอ”

กล่าวได้ว่า ภาพลักษณ์ของประเทศไทยที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์รายวันของเกาหลีใต้ โดยรวมยังเป็นภาพลักษณ์ในด้านลบมากกว่าด้านบวก ทั้งนี้หากพิจารณาด้วยทฤษฎีการปลูกฝังความเป็นจริงจากสื่อ ของโรเจอร์และโจเซฟ (Roger and Joseph, 1994) ที่ว่า การเปิดรับสื่อบ่อย ๆ จะมีอิทธิพลต่อการรับรู้ของบุคคล โดยเฉพาะในกรณีของภาพลักษณ์แม้ว่าจะเป็นการรับรู้ที่มีส่วนหนึ่งมาจากข้อเท็จจริงก็ตาม แต่คงปฏิเสธไม่ได้ว่า การเลือกนำเสนอข้อมูลข่าวสารเพียงประเด็นใดประเด็นหนึ่งหรือด้านใดด้านหนึ่งบ่อยครั้งและสม่ำเสมอย่อมส่งผลอย่างมากต่อการรับรู้จนเกิดเป็นภาพลักษณ์ต่อสิ่งนั้น อย่างไรก็ตาม ภาพลักษณ์เป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้ตามเวลาและสถานการณ์ การศึกษาภาพลักษณ์ของประเทศไทยอย่างสม่ำเสมอจากหลายช่องทางก็จะทำให้มองเห็นภาพลักษณ์ของประเทศไทยในสายตาของชาวเกาหลีใต้ได้อย่างชัดเจนขึ้น ซึ่งสำคัญต่อการวางแผนเพื่อปรับปรุงภาพลักษณ์ของประเทศให้ดีขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ต่อความร่วมมือกันระหว่างประเทศในด้านต่าง ๆ ต่อไป ซึ่งเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งยวดในการดำรงประเทศในยุคปัจจุบัน

เอกสารอ้างอิง

- Positioning. (2551) ตลาดนักท่องเที่ยวเกาหลีใต้: ปรับโฉมจากกลุ่มคู่สนี่มุนมาเป็นกลุ่มคนโสดและกลุ่มคานทอง, [ออนไลน์]. ได้จาก <http://positioningmag.com/39286>. [สืบค้นเมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม 2563]
- ธานี ชื่นคำ. (2555). ศึกษาอัตลักษณ์ของเกย์ในสื่อภาพยนตร์ไทย. วิทยานิพนธ์นิติศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- เสรี วงศ์มณฑา. (2541). ภาพพจน์นั้นสำคัญไฉน. กรุงเทพฯ: ไดมอนด์ อิน บิสซิเนส เวิร์ด.

- อารยา วรรณประเสริฐ. (2542). **ภาพลักษณ์ประเทศไทยในสายตานักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ**. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เอกธิดา เสริมทอง. (2556). “**ผู้หญิงของสื่อ...สื่อของผู้หญิง**”. สงขลานครินทร์ ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์. 19(3), 123-154.
- 신흥주Shin, Hung Joo. (1988). **한국신문에 나타난 중국이미지에 관한 연구 -조선 - 동아일보(1982-1987내용분석. 중앙대 대학원 석사학위논문.**
- 박영순. (2002). **한국문화교육론**. 고려대학교.
- Ahn, Jun Yong. (2018). “**Gov’t Mulled Ending Visa Waiver for Thais**” **Choson**. 23 August, 2018.
- Boulding, Kenneth E. (1971). **The Image : Knowledge in Life and Society**. Michigan: The University of Michigan Press.
- Gerbner, George. (1978). **The Analysis of Communication Content: Development in Scientific Theories and Computer Techniques**. Huntington, NewYork: R.E. Krieger.
- Roger, D. Wimmer& Joseph, R. Dominick. (1994). **Mass Media Research: An Introduction**. Belmont, California: Wadsworth Pub.

